

YUSUF ATA ARIAK - TELKODER 10. OLAĞAN GENEL KURUL AÇILIŞ KONUŞMASI

29 KASIM 2018

Değerli Misafirler,

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği, TELKODER'in 10. Genel Kurul toplantısına katılarak bizleri onurlandırdınız. Katılımlarınız için hepimize teşekkür ederiz, hoş geldiniz.

Sizlere kısaca TELKODER hakkında bilgiler vermek istiyorum. Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği TELKODER, Alternatif Telekom İşletmecileri tarafından 26 Haziran 2002 tarihinde kurulmuştur. TELKODER, yurttaşlarımızın en ileri ve en ucuz haberleşme olanaklarına kavuşması, ülkemizin uluslararası arenada büyük bir haberleşme merkezi olabilmesi için serbestleşme ve rekabeti savunan işletmecilerin derneğidir.

Mücadeleler ile geçen bu 16 yılın her anında Ülkemize katkısı olduğuna inandığımız adımlar atmaya ve sektörümüzü daha ilerilere taşımaya çalıştık. Bu özel günümüzde yapılacak açılış konuşmaları için çok önemli olduğunu düşündüğümüz iki başlık belirledik;

- **Elektronik Haberleşmeyi Baştan Düzenleme Zamanı**
- **Fiber Altyapı**

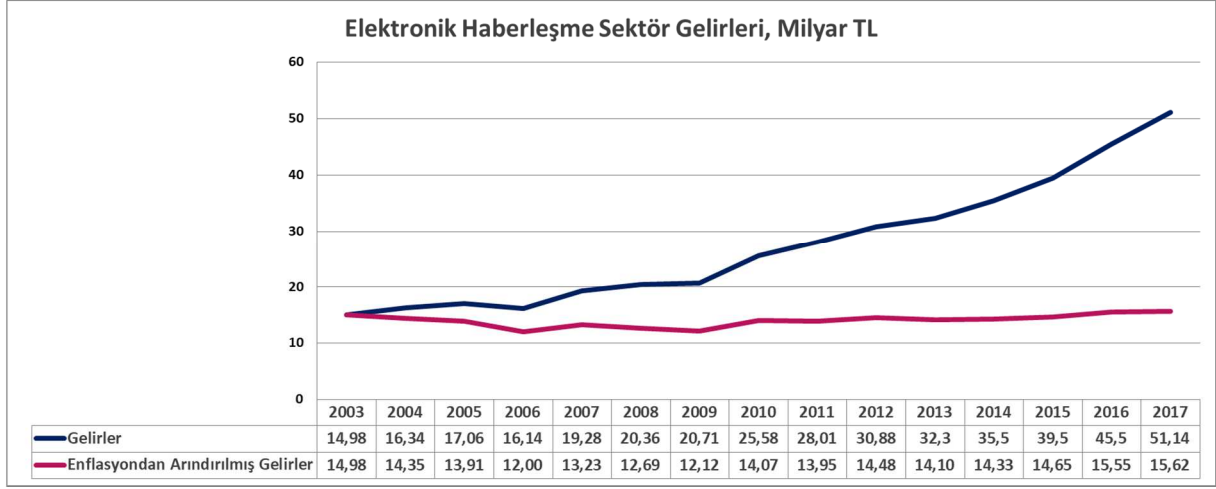
Sayın konuşmacılarımız bu başlıklar çerçevesinde değerlendirmelerini bizlerle paylaşırlarsa memnuniyet duyacağız.

Değerli Katılımcılar,

Konuşma konularımızdan birincisi olan “Elektronik Haberleşmeyi Baştan Düzenleme Zamanı” konusunu neden seçtiğimizi sizlere açıklamaya çalışacağım. Biliyorsunuz BTK sektörümüz için çok değerli bilgiler içeren Çeyrek Raporları açıklıyor, bu raporlar nereden gelip nereye gittiğimizi göstermesi açısından çok faydalı. Biz de TELKODER olarak, BTK raporundaki bilgilerden de yararlanarak ve biraz daha farklı bir bakış açısıyla TELKODER Çeyrek Raporları yayınlıyoruz. Şimdi size bu raporumuzda yer alan bazı bilgileri göstereceğim.

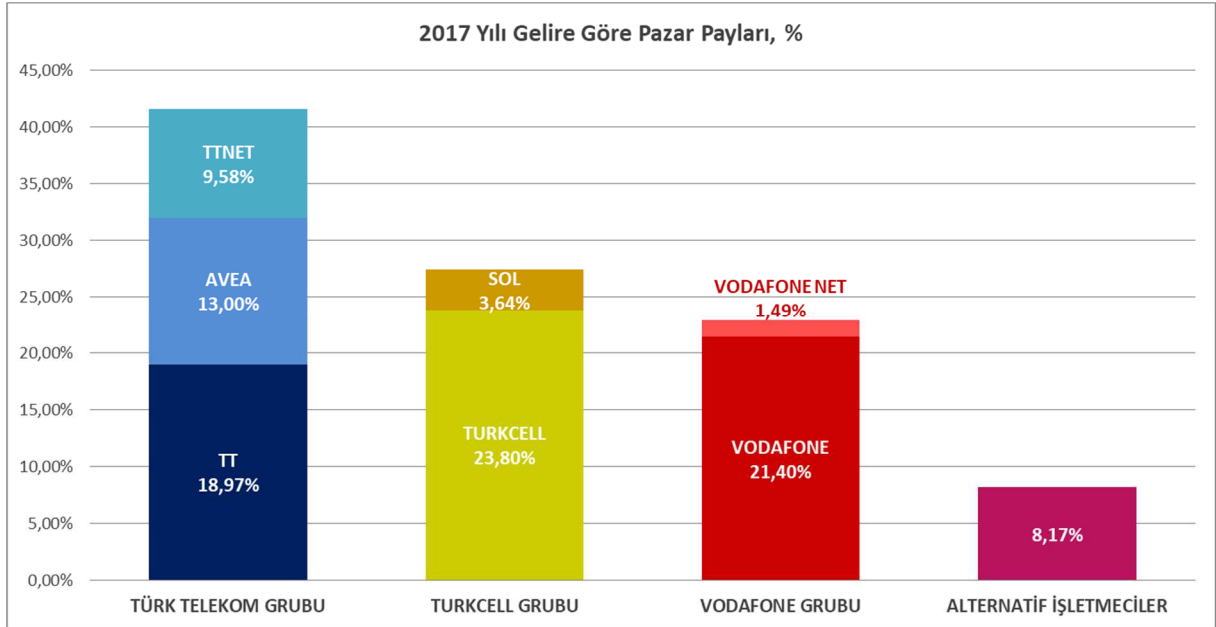
Bu bilgiler birçok kişiye çok şaşırtıcı gelebilir.

Elektronik Haberleşme Sektörü Büyüyor Mu?

Türkiye’de Elektronik Haberleşme Sektörü Büyüklüğünde, enflasyondan arındırılmış değerlere bakınca, büyüme olmadığını görüyoruz. 2003 yılında 15 Milyar lira olan sektör toplam gelirlerinin, enflasyondan arındırınca, 2018 yılında hala aynı seviyede olduğunu görüyoruz. Bu ciddi bir sorun, dünyada da benzeri gelişme var ama bizdeki daha da ciddi bir durumda.

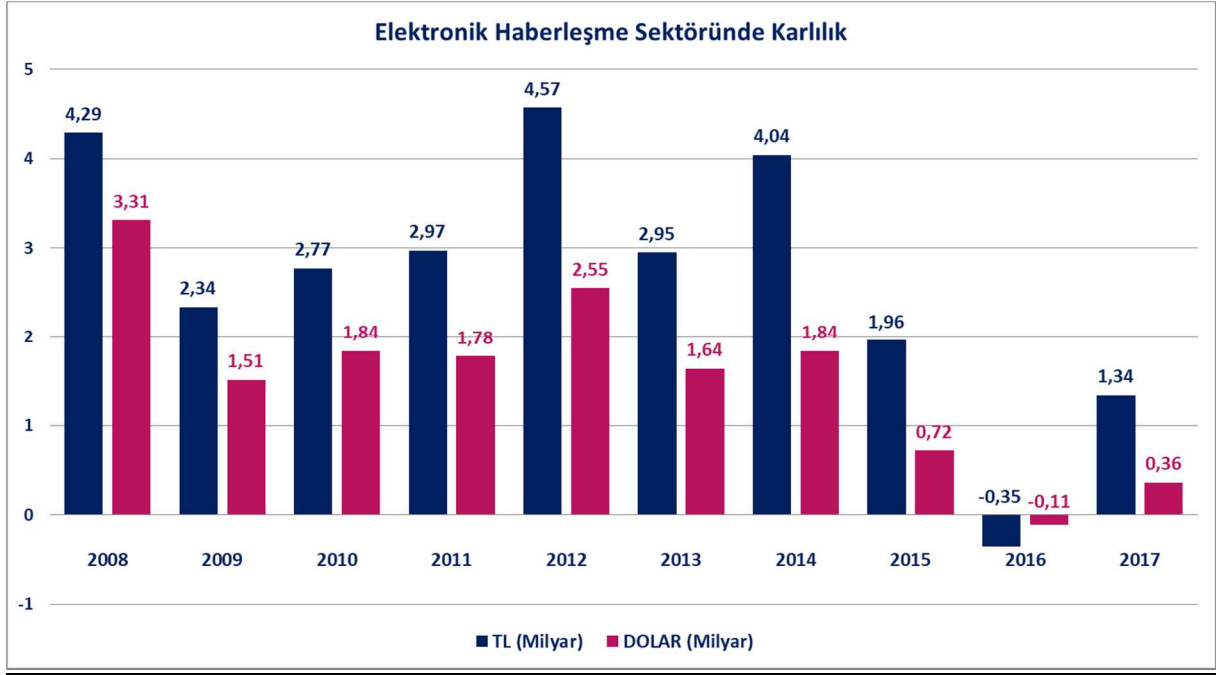
Rekabet Ne Durumda?

Alternatif işletmecilerin toplam gelirden aldıkları pay yaklaşık olarak %8 olmuştur. Bu oran mesela AB ortalamasına göre çok geridedir. Dolayısıyla bu tablo bizlere, muhtemelen dünyada ve Türkiye’deki diğer sektörlerde hiç rastlanmayan özel bir durumu ifade ediyor. 15

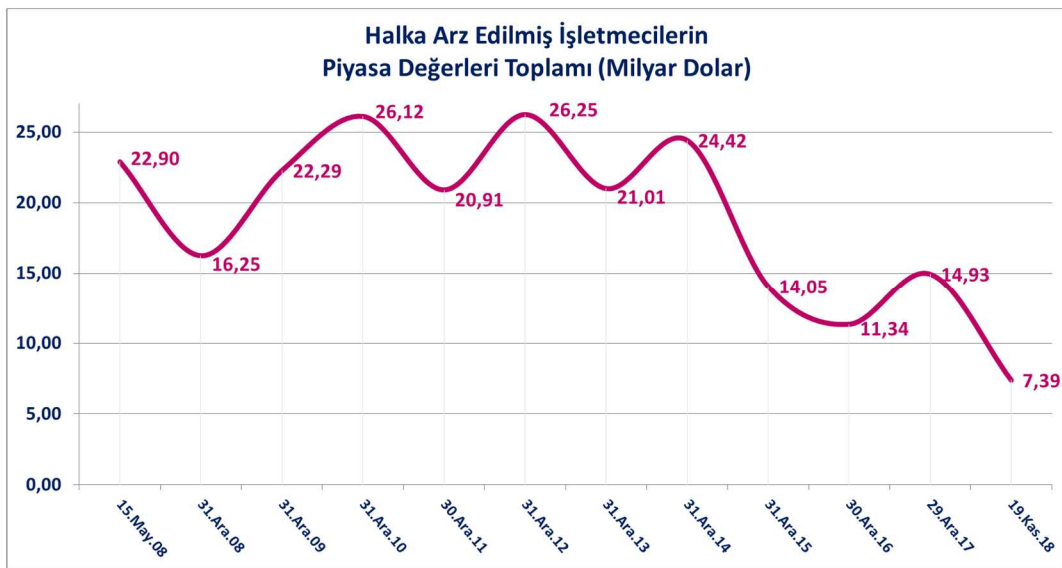
Milyar Dolarlık bir sektörün cirosunun %92'si, sadece üç firmaya ait. Bu tablo, rekabet açısından, firma çeşitliliği açısından yapılacak çok şey olduğunu, çok eksiklerimiz olduğunu gösteren bir tablodur.

Sektörümüzde Kârlılık

Bu tabloda Elektronik Haberleşme sektöründeki toplam kârlılıkları görüyoruz. Yatırım yapılabilmesi için bu kârlılıkların daha iyi seviyelerde ve istikrarlı olması lazım.

Şirketlerimizin Piyasa Değeri

Bu tablo önemli, **Sektörümüzün üçte ikisini oluşturan halka açık şirketlerimizin piyasa değerleri 26 Milyar dolarlardan 6 – 7 Milyar dolarlara kadar gerilemiş durumda.** Bu gerilemede dövizin değer kazanmasının etkisi var elbette ama son ekonomik sıkıntının başlamasından önce, Haziran 2018’de 9.74 Milyar Dolar olan piyasa değeri, beşbuçuk yıl önce Aralık 2012’de 26.25 Milyar Dolar idi. Büyük gerileme.

UYDUDA DURUM:

Uydu hizmetlerini ihmal ediyoruz. TELKODER’in yayınladığı raporda bunu belirttik. Uydu telekomünikasyon hizmetlerinde dünya ortalamasına ulaşmak için uydu hizmetlerimizi 10 kat büyütmemiz gerekiyor. Bunun için piyasayı büyütücü tedbirler alınmalı ve devletçi/korumacı uygulamalara son vermeliyiz. Dünya değişti, uydular değişti, ama biz hala 25 yıl öncenin mevzuatıyla devam ediyor ve geç kalıyoruz.

Buraya kadar, sektörümüzün ekonomik durumunu özetledik. Bir de güvenlik durumumuza bakalım.

VERİLERİMİZ YURTDIŞINDA

Bir diğer konumuz ülkemizin verilerinin ülkemizde tutulmasıdır. Bu konuda kamu, özel herkes aynı fikirde ama ne yazık ki bu güne kadar fazla bir şey yapılmadı. Tübider’in güncel bir araştırmasına göre Türkiye’de kullanılan e-posta sunucularının sadece yüzde üç buçuğu Türkiye içerisinde bulunuyor, kalan yüzde doksan altı buçuğu ise diğer ülkelerde bulunuyor. Yerli Veri Merkezlerinin desteklenmesi, Yerli İnternet değişim noktalarının kurulması en önemli konularımız olmalı. Kişi ve ülke olarak bilgi güvenliğimiz, ağır risk altındadır.

Elektronik Haberleşmeyi Baştan Düzenleme Zamanı:

Şimdiye kadar verdiğim bilgiler, elektronik haberleşme alanında hem ekonomik hem de güvenlik açısından büyük sorunlarımız olduğunu gösteriyor. Hızla ve kökten düzenlemeler yapmazsak, 3-4 yıl sonra ne kadar geç kaldığımızı şaşırabiliriz.

Türk Telekom’da karşılaştığımız korumacı tutumun sonuçları, Türksat’ta da karşımıza çıkabilir. Sektörü büyütmeyen, rekabeti önleyen her kural ve yönetimin sonu, kötüdür. Sektörümüzün genel yönetiminden sorumlu kişilerin, sektör firmalarının yönetiminde görev alması eşyanın tabiatına aykırıdır. Yönetim anlayışımızı ve uygulama yöntemlerimizi kökten değiştirme zamanı.

FİBER ALTYAPI SORUNUMUZ

Sektörümüzün kıymetli temsilcileri,

Elektronik haberleşme alanında altyapının önemi herkes tarafından biliniyor. Türkiye'nin sahip olduğu elektronik haberleşme altyapısının yetersiz olduğu yıllardır konuşuluyor fakat ; bu konuya bu güne kadar etkin bir çözüm bulunamadı. Türkiye'nin sadece elektronik haberleşme sektörü için değil, tüm sektörlerin geleceği için sağlam bir fiber altyapısına sahip olması gerekiyor.

Yaklaşık 340.000 Km uzunluğa sahip Fiber şebekenin yaklaşık %80'i Türk Telekom'a ait. Başta Türk Telekom olmak üzere İşletmecilerin ellerinde bulunan altyapıları birbirine kullandırmaları halinde, fiber altyapı sorunumuzu %80 oranına çözebiliriz. Türk Telekom'un ve diğer işletmecilerin ellerindeki altyapıları birbirine kullandırmaları için Telkoder, Türk Telekom, Turkcell, Vodafone ve Türksat arasında 24 Mayıs 2018 tarihinde bir Altyapı Paylaşımı Protokolü imzalandı. Bu protokolün gereğinin hızla hayata geçirilmesini bekliyoruz. Bunun için de siyasi sahiplenmenin önemli olduğunu düşünüyoruz. Söz konusu mevcut altyapıların tüm işletmecilerce fiilen kullanılabilmesi, hem ülke kaynakların verimli kullanılmasını hem de fiber şebeke tesis maliyetlerinde ciddi düşüşleri sağlayacaktır.

Mevcut fiber altyapının en az 4 kat artırılması gerektiği çeşitli kuruluşlarca dile getiriliyor. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının hesaplamalarına göre ülkemizdeki fiber şebekenin geliştirilmesi için gereken 15-16 milyar \$ yatırım miktarının işletmecilerin ortak olarak yapmasıyla yaklaşık 4-5 milyar \$ seviyelerine inmesi mümkün olacaktır.

Artık bu işi bitirelim.

Değerli katılımcılar,

Düzenleme yapmanın önemli olduğunu ama esas önemli olanın bu düzenlemelerin uygulanması olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Uygulamadan esas kastımız, rekabet içinde büyümeyi sağlayacak işlemlerdir.

Son bir kaç yılda sektör denetlemelerinin çok arttığını görüyoruz. Sektör elbette denetlenmeli ama bu denetlemeler makul sınırlar içerisinde ve makul sıklıkta yapılmalıdır. Sınırlı insan kaynağı ile faaliyet gösteren yeni işletmeciler iş yapamaz hale getirilmemelidir.

Değerli misafirlerimiz,

Bildiğiniz gibi, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından sektörümüzde başta TİB olmak üzere, BTK ve Bakanlıklardan çok sayıda uzaklaştırmalar olmuştur. Gururla belirtmeliyim ki, Telkoder üyesi şirketlerde hiçbir terör örgütü üyesi tespit edilmemiştir. Hepimiz, Telkoder üyelerinin dikkat ve yurtseverliğinden gelecek için de emin olalım.

Kıymetli katılımcılar,

Sektörümüzde diyalog ve güven ortamını oluşturmak için TELKODER çok çabalar harcadı. Önümüzdeki dönemde buna devam edeceğiz. Siyasi irade, Düzenleyici Kurum, yasa ve yönetmelik gereklidir; ama herhalde sektörün kendisinin de sorumlulukları vardır ve bu sorumluluklar ticari olanla etik olanı uzlaştırmakla ve ancak bunu gönüllü olarak yapmakla yerine getirilebilir.

TELKODER her zaman olduğu gibi sektörümüze ve yurttaşlarımıza hizmet doğrultusunda “bilgili, evrensel bakışlı, yurtsever, serbestleşmeden ödün vermeyen, dik duran, uygar ve diyaloga açık ” yapısını sürdürecektir.

Sektörümüzdeki iklimin daha düzelmesi için bizim bu çizgimizin ve çabalarımızın önem taşıdığına inanıyoruz.

Katılımlarıyla bizleri onurlandıran tüm misafirlerimize ve üyelerimize teşekkür ediyor ve saygılar sunuyorum.

Yusuf Ata ARIAK

TELKODER Yönetim Kurulu Başkanı